

Täysistunto

Torstai 5.12.2024 klo 16.03—19.17

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansaneläkelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 128/2024 vp

Valiokunnan mietintö StVM 24/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 24/2024 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä ja jatketaan 4.12. keskeytetyn asian käsittelyä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Berg.

Keskustelu

19.05 **Kim Berg sd:** Ärade talman! Regeringens proposition om att avskaffa utbetalning av folkpension till utlandet är ett allvarligt slag mot pensionärerna med de lägsta inkomsterna. Nedskärningen drabbar cirka 24 000 pensionstagare, varav många är helt beroende av folkpensionen för sin försörjning och hälsovård. Särskilt för äldre personer, till exempel de över 80 år, skapar förslaget orimliga situationer, där deras inkomster minskar med hundratal euro i månaden eller där de tvingas flytta tillbaka till Finland med kort varsel utan realistiska möjligheter att ordna boende och tjänster.

Ärade talman! Effekterna av även detta förslag av regeringen har bedömts bristfälligt. Vid sidan av de förväntade besparingarna har man försummat att räkna in de kostnader som uppstår om människor flyttar till Finland och därmed behöver bostadsbaserade sociala förmåner. Grundlagsutskottet har också konstaterat att förslaget kan strida mot EU-rätten, och regeringen har inte kunnat presentera tillräckliga juridiska grunder för förändringen. Detta är oroväckande och något som riksdagen bör uppmärksamma. Även FPA har uttryckt oro över förslagets rättsliga genomförbarhet och praktiska problem.

Ärade talman! Förslaget behandlar dessutom pensionärer ojämlikt. Utbetalning av folkpension fortsätter till länder med socialförsäkringsavtal, men inte till EU- och EES-länder som till exempel Sverige och Estland. Med andra ord kommer en pensionär som bor i Florida fortsatt att få sin folkpension, medan pensionärer i andra nordiska länder inte får det. Är detta verkligen i linje med målet att göra Norden till världens mest integrerade region? Snarare går vi åt motsatt håll.

Förslaget har väckt osäkerhet och rädsla bland pensionärer bosatta utomlands om deras försörjning och framtid. Många är mycket beroende av folkpensionen, och en indragning kan leda till exempelvis bostadsproblem, begränsad tillgång till hälso- och sjukvård och en avsevärt försämrad levnadsstandard. Möjligheterna för pensionärerna att få motsvarande sociala förmåner i sina nuvarande boplatser har inte heller utretts tillräckligt i förslaget. Ätminstone för Sverige och Spanien, där majoriteten av de utlandsboende folken-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2024 vp

sionstagarna bor, borde effekterna ha bedömts. Enligt regeringens proposition kan personer som inte längre skulle få folkpension ha rätt till någon förmån i sitt bosättningsland som ersätter den indragna pensionen. I Norge till exempel finns dock ingen motsvarande garantipension som skulle kompensera förlusten av folkpension.

Ärade talman! Detta förslag är bristfälligt förberett och omänskligt. Det skapar onödig rädsla och osäkerhet för tusentals pensionärer. SDP kan inte acceptera att låginkomstpensionärers försörjning försämras och vädjar till regeringen att dra tillbaka förslaget. Finland är ett land som tar hand om alla, även låginkomstpensionärer bosatta utomlands. — Tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Käännös, kiitos.

[Tulkki esittää puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon]

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 128/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.